

Verhalen

Kerstversiering

(C.LETERME e.a., Zes kruiken wijn, Standaard educatieve uitgeverij, 1994, p. 28-29)

Lien en Sam zijn samen met mama in de stad.
Het wordt donker.
De winkels in de stad zijn mooi versierd.
In de straten hangen lichtjes.
Er klinkt kerstmuziek en het is erg druk.
De meeste mensen haasten zich
om voor iedereen thuis
nog een geschenkje te vinden.

Lien, Sam en mam willen nog wat kopen om het huis te versieren.
Gisteravond hebben ze samen met papa
de kerstboom neergezet met het stalletje eronder.
Dat hadden ze vorig jaar gemaakt met allerlei blokjes hout en oude sigarenkistjes.
Nu zijn ze op zoek naar plastic beeldjes van schapen.
Eindelijk vinden ze wat ze zoeken...
net zo groot als ze willen.

In de auto zegt Sam: 'Mama, ik vindt het toch maar erg hoor...!'
Wat vind je erg, Sam?'
'... Dat Jezus in een stal geboren is!
Een stal, dat is toch een schuilplaats voor de dieren!'
'Ja, Sam... dat is waar,
maar weet je... God houdt van alle mensen
en het meest van hen die niets hebben.
Daarom vertellen de mensen dat Jezus in een stal is geboren.'
'Is dat zo, mama?'
'Jazeker, wie je ook bent, rijk of arm, voor God is iedereen even belangrijk.
Dat heeft Jezus ons laten zien.'

's Avonds legt mama Sam in bed.
'Mama, is dat echt waar dat God van alle mensen houdt?'
'Ja, Sam.'
'Dan vind ik hem toch wel heel lief hoor.'

Dit verhaal wil de kinderen attent maken op de situatie waarin Jezus ter wereld kwam en wil duidelijk maken dat mensen, wie ze ook zijn, bij Jezus geborgenheid kunnen vinden. Omdat Jezus solidair is met de eenvoudigen, worden de armoedige omstandigheden van zijn geboorte beklemtoond.

Kerstverhaal in het klein

(www.geloven thuis.nl - nieuwsbrief van maandag 20 december 2010)

Jozef en Maria moeten heel ver op reis.

Maria heeft een dikke buik, ze krijgt een (baby)

Ze moeten heeeeeeeeel ver reizen.

Maria mag zitten op de (ezel).

Dan komen ze in Bethlehem. Ze zijn heel moe en willen ergens gaan slapen.

Jozef vraagt: Is hier een plekje om te slapen? neeeee!

Is hier (verschillende huizen op een plaat aanwijzen) een plekje om te slapen? neeeee!

Is hier een plekje om te slapen? neeeee!

Maar dan is er een man die heel graag wil helpen.

Hij zegt tegen Jozef en Maria:

Er is nog wel een plekje om te slapen in de (stal).

In de stal zijn heel veel dieren (opnoemen).

Jozef en Maria maken een bed in het stro, tussen de dieren.

De volgende dag werd er een kindje geboren.

Het ligt in de (kribbe)

En het kindje heet (Jezus!)

TIP

Laat de zinnen aanvullen door de kinderen.

Gebruik de illustraties van een kinderbijbel bij het vertellen.

De herbergier die uit zijn rol viel

C. LETERME, Een parel voor elke dag, Averbode 2007.

Er was eens een jongen die voor het kerstspel op school de rol van herbergier kreeg.

Hij was fors van gestalte en moest met zijn norske stem

Jozef en Maria afwijzen.

Hij repeteerde aandachtig en kende alle zinnen goed van buiten.

Toen kwam de dag van de opvoering.

Jozef klopte aan de deur.

'Wat zoeken jullie?' vroeg hij,

terwijl hij de deur met zwier open zwaaide.

'We zoeken onderdak,' antwoordde Jozef.

'Dat moet je dan ergens anders zoeken,'

zei de jongen die herbergier speelde, 'de herberg is volzet.'

Maar Jozef drong aan: 'We komen van ver.

We hebben al overal geprobeerd,

het is avond en we zijn doodmoe!'

'In deze herberg is geen plaats meer,' riep de herbergier

terwijl hij strak voor zich uitkeek.

Jozef bleef smeken: 'Mijn vrouw kan elk ogenblik een kindje krijgen.
Heb je echt geen klein hoekje waar we wat kunnen rusten?'

Toen keek de jongen, die voor herbergier speelde,
in de richting van Maria.
Hij raakte zo van streek bij het zien van haar smekende blik,
dat hij het zinnetje dat hij nors moest uitspreken, plotseling kwijt was.
Het werd erg stil in de zaal.
De souffleur fluisterde: 'Het is onmogelijk. Ga door.'
Bijna als een robot herhaalde de herbergier de zin:
'Het is onmogelijk. Ga door.'
Dan moest hij de deur dicht slaan en onmiddellijk naar binnen gaan.
Maar hij bleef vanuit zijn deur Jozef en Maria nastaren
die moedeloos weggingen.
Toen riep hij verward: 'Neen niet weggaan.
Kom terug. Jullie kunnen in mijn kamer blijven.'
Terwijl hij dit zei, raakte hij zichtbaar opgelucht
en kwam er een glimlach op zijn gezicht.

De ster

Uit: C. LETERME, Een parel voor elke dag, Averbode 2007.

'Excuseer, vriend,' vroeg een man in een vrachtwagen,
'Weet jij waar het Boogplein ligt?'
'Ja ja, dat weet ik,' zei de jongen.
Maar omdat hij het moeilijk kon uitleggen,
zei hij: 'Wacht even, mijnheer,
ik zal voorop rijden met mijn fiets. Volg maar.'

'Hier is het, mijnheer.'
'Dankjewel, dat jij mij de weg gewezen hebt.
De bestuurder keek of hij iets kon geven.
'Hier,' zei hij, terwijl hij aan zijn voorruit prutste,
'Dit is een ster,
die met een gummistop aan een ruit kleeft.
Als je op dit knopje duwt, geeft ze licht.
Zo is het in mijn vrachtwagen een beetje Kerstmis.
Maar nu krijg jij ze,
want jij was voor mij vanavond een echte ster.'
Hij wuifde nog even,
maar de jongen zag het niet:
hij was een en al aandacht voor zijn mooie ster.

's Anderendaags nam de jongen zijn ster mee naar school.
De meester vertelde over profeten.
'Een profeet is een wegwijzer,
een ster voor zijn volk,' zei de meester.
Daarna vroeg hij:

'Hoe kan iemand een ster zijn voor een ander?'
De jongen stak zijn vinger op.
'Meester, wanneer je met je fiets voor een auto rijdt
om hem de weg te tonen.'
Enkele jongens lachten stiekem.
Maar toen de jongen zijn ster liet zien,
zijn verhaal vertelde,
en ook nog de ster liet branden,
waren ze een en al bewondering.

De herder

Uit: C. LETERME, Een parel voor elke dag, Averbode 2007.

Ze werden wakker in hun doos op zolder:
een engel, een ster met een staart
en een herder met een lantaarn.
De herder was er erg aan toe:
vorig jaar was hij gevallen,
zodat de neuzen van zijn schoenen
gebroken waren.
Dat deed hem veel verdriet:
'Je kunt toch niet met kapotte schoenen
bij een kerststal staan!' vond hij.

Hun doos werd opengemaakt.
'O! Wat een prachtige ster!
Ik zet hem op de hoogste tak.'
'En die engel ...
die hangen we
in het midden van de boom.
Dan kan iedereen hem goed zien.'
'En de herder...
Ja, zijn mantel en zijn muts zijn versleten.
En zijn schoenen zijn nog stuk van vorig jaar.'
'We kunnen ook zeggen
dat zijn schoenen versleten zijn,
omdat hij van heel ver gekomen is.
Kijk, hij heeft licht meegebracht.
Ik vind dat we hem
de ereplaats moeten geven,
omdat hij met het licht
zo'n lange tocht heeft gemaakt.'

De herder werd vlak bij de kribbe gezet.
Uit zijn lantaarn viel een straaltje licht.
Precies op het kind dat erin lag.

Nergens plaats

Uit: C. LETERME, Een parel voor elke dag, Averbode 2007.

Er was eens een man
die Kerstmis heel goed wilde vieren.
Hij versierde zijn huis van onder tot boven
en dekte feestelijk de tafel.

Dan liet hij zijn vrouw en kinderen binnenkomen en zei:
'Nu gaan we niet alleen lekker eten,
we willen ook weten waarom we feest vieren.'
En hij las voor uit de bijbel:
hoe Jozef en Maria alle herbergen afliepen,
maar nergens plaats vonden,
en dat het kind tenslotte geboren werd, in een stal.
Allen rond de tafel waren verbolgen
over de hardvochtigheid van de herbergiers.

Op dat ogenblik werd er gebeld.
'Vervelend,' zei de man,
'en dat op kerstavond!'
Er stond een man voor de deur, die vroeg:
'Mag ik hier schuilen, het sneeuwt zo.'
'Uitgerekend op Kerstmis,' zei de feestvierder,
'zijn er geen andere avonden?'
En hij sloeg de deur hard dicht.
Terug in de kamer voelde hij zich niet zo best.
'Ik ga nog eens kijken,' zei hij.
Daar zag hij de man juist om de hoek verdwijnen,
met een jonge vrouw naast zich, die zwanger was.

Geen pakjes met kerst

Brigitte MINNE, Zonnekind 13, leesboek, 28 december 2003, Averbode

Jan schudt zijn spaarpot. 'Niets', moppert hij.
Lies kijkt in haar tasje. 'Leeg', zucht ze.
Wat erg! Jan en Lien willen graag pakjes onder de kerstboom leggen.
Pakjes voor mama en papa en oma en opa.
Maar ze hebben geen cent meer. En morgen is het al kerst!

Mama doet de vaat. 'Altijd die vaat', moppert ze.
'Ik haat het! Kijk mijn handen!
Ruw dat ze zijn! Ik lijk wel een oude vrouw.'
Dan dweilt mama de vloer.
Alles moet schoon zijn voor het feest.

Papa maakt een bed op voor oma en opa. Ze blijven slapen.
Op de kast ligt een dikke laag stof.
'Ik neem het stof af', zucht papa.
Hij pakt een stof doek. 'Wat een rotklus', zucht hij.
'Al dat stof kruipt in mijn neus.'
Hij hapt naar adem en niest heel hard.

De telefoon rinkelt. Het is oma. Ze heeft spierpijn.
'Ik lijk wel een hark', klaagt ze. 'Een stijve hark.
Ik kan mijn schoenen niet meer poetsen!
Stel je voor! Ik moet alles vragen.'

'Met opa gaat het ook niet goed', jammert oma.
'De arme man is verkouden.
Hij kan zijn auto niet wassen. Want het is veel te koud buiten.'
Opa is zo trots op zijn auto. Hij wast hem elke week.
En nu moet hij met een vuile auto rijden.
'Niet leuk', vindt opa.
Opa een vieze auto en oma vuile schoenen.
'Arme oma en opa', denken Jan en Lien.

Jan en Lien gaan voor mama staan.
'Dit jaar geen pakjes van ons', zeggen ze. 'We hebben geen geld.'
'Dat is niet erg', lacht mama.
Maar Jan en Lien vinden dat wel erg.
'Teken iets', lacht mama. 'Dat is ook goed.'
'Het bord in de keuken hangt vol', pruilt Jan.
'Knutsel iets met een wc-rol', zegt papa dan.
'Een wc-rol? - Toch niet voor kerst', vinden Jan en Lien.

Jan en Lien piekeren zich suf. Ze willen zo graag pakjes onder de boom.
Opeens heeft Lien een idee. Ze fluistert iets in Jans oor.
'Wat goed!' roept Jan. Ze stuiven naar boven.
In een stapel oud papier beginnen ze te knippen.
De knipsels stoppen ze in doosjes. Ze maken er leuke pakjes van.

Het is kerstfeest. De tafel is mooi gedekt.
Het eten is lekker. De taart is heerlijk.
Dan is het tijd voor de pakjes. Jan en Lien krijgen elk een trui.
Oma krijgt een handdoek. Opa een fles wijn.
Mama en papa een doos met koekjes.
Jan en Lien geven aan iedereen een doos.
Opa vindt in zijn doos een foto van een auto.
'Wat is dat?' vraagt hij.
'We gaan auto's wassen,' zegt Lien.
Iedereen is verrast. 'Wat goed,' zegt opa.

Om verder over te praten

Wat zouden de anderen in hun doos van Jan en Lien kunnen gevonden hebben?
Vind je dit een goed idee van Jan en Lien? Zeg ook waarom.
Waarom geven de mensen elkaar cadeautjes met Kerst?

Het rode pakje

(Linda en Gino ALBERTI, Uitg. C. de Vries-Brouwers p.v.b.a. Antwerpen, 1987)

Het waait en het is koud. De weg van het station naar huis is lang. Anna stapt aan de hand van oma door de sneeuw. Maar toch komen zij spoedig bij haar huisje aan. Anna heeft zich er op verheugd. In de vakantie is het bij oma het leukste. Ze vertelt heel veel verhaaltjes. Ze bedenkt de spannendste spelletjes. En op de vensterbank ligt iedere keer als Anna komt, een schetsboek klaar. Soms gaan Anna en oma samen naar het dorp. Anna speelt er met de kinderen, terwijl oma bij de bakker en de melkboer wacht. Maar vandaag hebben de kinderen geen zin om te spelen. Oma is gauw klaar met boodschappen doen. Er is haast niemand in de winkel, niemand heeft tijd voor een praatje. Op de terugweg is oma heel stil. Anna begrijpt dat zij nadenkt.

's Avonds zegt oma plotseling: 'Anna, het rode pakje is klaar.' Anna houdt op met tekenen en kijkt oma aan. Ze wil meteen van alles vragen. Maar aan oma's gezicht ziet ze dat het pakje een geheim is.

Als Anna en oma de volgende morgen naar buiten gaan, nemen ze het pakje mee. Ze komen de boswachter tegen. Hij woont pas in het dorp en hij voelt zich alleen. Oma loopt naar hem toe en geeft hem het rode pakje.

'Wat is dat?', vraagt de boswachter. 'Wat moet ik daarmee doen?'

'Het is voor u,' zegt oma. 'Maar u mag het niet open maken, anders vliegt wat er in zit weg.'

'Maar wat zit er dan in?' vraagt hij.

'Geluk en tevredenheid' zegt oma en ze geeft de boswachter een hand.

Anna heeft zich al omgedraaid om naar huis te gaan.

'Heb je zijn gezicht gezien, oma?' vraagt ze. 'Gaan we nog meer van zulke pakjes maken?'

Maar dat wil oma niet. 'Nee Anna,' zegt ze, 'één is genoeg.'

Nog nooit heeft de boswachter zoiets meegemaakt. Hij wil het aan de eerste de beste die hij tegenkomt vertellen.

De schoorsteenveger is op weg naar zijn werk. Als de boswachter hem het rode pakje geeft en zegt: 'Deze keer breng ik geluk,' kan de schoorsteenveger het bijna niet geloven.

De schoorsteenveger zit boven op het dak, roept de mensen en laat het pakje zien.

Hij kijkt door het raam van Antonia's kamer naar binnen.

'Ben je ziek?' vraagt hij.

Antonia heeft griep. De schoorsteenveger geeft haar het rode pakje.

'Nu zul je wel weer gauw beter zijn.'

Antonia heeft het rode pakje in haar kamer verstopt. Wie het vindt mag het houden.

'Maar je mag het niet open maken,' zegt Antonia.

'Net als met Kerstmis,' zegt Juro.

Beneden in de kelder trekt Lena voorzichtig aan het lint. Juro bekijkt het pakje van alle kanten en schudt het heen en weer. Plotseling horen ze door het raam een hele harde stem.

'Mijn vader,' zegt Martina. 'Ruiken jullie dat? Het brood is verbrand.'

Nu krijgt de bakker het rode pakje. Maar hij houdt het niet lang. Hij legt het pakje op de schep waarmee hij het brood uit de oven haalt. Hij geeft het over de toonbank aan mevrouw Salai. 'Morgen heb ik weer vers brood,' zegt hij lachend.

's Nachts loopt mevrouw Salai met het rode pakje over het balkon. Bij de buurman brandt het licht nog.

'Kunt u niet slapen?' fluistert mevrouw Salai.

'Ik heb een pakje voor u. Het brengt geluk en tevredenheid.'

Anna en oma gaan weer naar het dorp. Anna gaat sleeën met Stefan. De andere kinderen maken een sneeuwpop. Er komt een man naast oma zitten. Hij vertelt haar de laatste nieuwtjes. Hij vertelt haar ook over het rode pakje.

De vakantie gaat voorbij. Anna gaat weer naar huis. Verdrietig loopt ze naast oma naar het station. Oma is nog verdrietiger. Nu is ze weer alleen. Anna probeert haar te troosten en zegt: 'Ik kom gauw weer naar je toe.' Oma heeft tranen in haar ogen. De trein komt er al aan.

Op het perron staan Anna's vriendjes Boris en Stefan. Ze gaan naar oma toe en geven haar het rode pakje. 'U

mag het niet open maken,' zegt Stefan. 'Het brengt geluk en tevredenheid,' zegt Boris. Anna lacht en klapt in haar handen. 'We hebben het weer terug oma,' zegt ze. 'Zie je wel, één is genoeg.'

Terug op aarde

(www.klap.net)

- Wat zou ik graag nog eens terug gaan naar de aarde, zuchtte Maria, terwijl ze met haar ogen de kleine wereld zocht waar zij eenmaal thuis had gehoord. Ze herinnerde zich nog waar ze gewoond had met Jozef en de nacht dat haar kindje was geboren. Zouden de mensen begrepen hebben wat haar zoon bedoeld had met het Rijk van vrede en gerechtigheid? Wat zou ze dat graag willen zien.

Maria had het nog niet gedacht of ze was weer op aarde. Ze droeg een klein kind in haar armen. Zij voelde dezelfde liefde als toen zij hem voor het eerst tegen zich aandrukte.

Ze keek om zich heen en zag overal kerken. Ze begon te tellen, maar al gauw raakte ze de tel kwijt.

- Zie je dat? fluisterde ze, ze hebben je begrepen. Het kindje rilde. Je hebt het koud, maar dat zal niet lang meer duren, want hier zijn allemaal vrienden van je. Ze drukte het kind wat dichter tegen zich aan. Ze liep een brede straat in die feestelijk verlicht was. De straat was vol mensen. Overal zag ze hetzelfde woord: Kerstmis.

- Wat betekent dat? vroeg ze aan iemand die naast haar stond. Maar die lachte haar uit. Zeker onnozel om er naar te vragen, dacht Maria. Ze liep door naar een groep kinderen die ergens naar stonden te kijken.

Nieuwsgierig kwam ze dichterbij. Ze kon een kreet van verbazing niet onderdrukken. Ze zag een jonge vrouw die zich over een kindje heen boog in een kribbe. Voor hen knielden drie herders en erboven zweefde een grote ster.

- Dat zijn wij, fluisterde Maria. Zie je, hoe de mensen aan je denken? Noemen jullie dit nu kerstmis? vroeg ze aan een kind. Het kind keek haar verbaasd aan.

- Weet je dat dan niet? Heb je nooit van het kindje Jezus gehoord? Kijk, dit is Maria en dat is Jozef... Haar hart maakte een sprongetje. Kerstmis betekent dat mijn zoon op de wereld gekomen is. Hier kan ik veilig naar binnen gaan om mijn kindje te voeden. Maar ver kwam ze niet. Bij de deur werd ze tegen gehouden.

- Geen bedelaars, kreeg ze te horen. Maria begreep er niets van. 'Zie je dan niet dat ik Maria ben? Herken je mijn kind dan niet?' Onzacht werd ze op straat gezet. Haar ogen schoten vol tranen. De baby begon te huilen. Maria wiegde hem zacht heen en weer.

- Mijn kind heeft warmte en droge kleren nodig en een dak boven zijn hoofd, riep ze wanhopig. Maar niemand luisterde. De meesten zagen haar niet eens. Twee of drie stopten haastig een geldstuk in haar hand. Zou ik mij vergist hebben? Zou kerstmis iets anders betekenen?

- Pardon, vroeg ze beleefd, ik kom van heel ver, maar betekent kerstfeest het geboortefeest van Jezus of... Ze kon niet eens uitspreken.

- Natuurlijk, zei de man, maar bedelen op de openbare weg is verboden, weet je dat niet?

Doodmoe ging Maria op een bankje zitten. Daar gaf ze het kind de borst. Ze kon haar ogen niet openhouden. Ze schrok wakker van klokgelui. Gelukkig kerstfeest, hoorde ze om zich heen roepen. Maria zag massa's mensen de kerk binnengaan. Wat veel volgelingen van mijn zoon, dacht ze. Jammer dat ik die niet eerder heb ontmoet.

De mensen hadden veel haast om binnen te komen. Ze werd steeds opzij geduwd, maar eindelijk lukte het haar ook binnen te komen. Hier was warmte en licht.

- Kijk eens wat een kaarsen ze voor je aangestoken hebben, zei ze zacht tegen haar kind. Ze keek rond. Waar kon ze gaan zitten? Nergens was plaats. Opeens zag ze voorin de kerk een kruis. Daar hing haar zoon. Dit hebben ze hem aangedaan, dacht zij. Maar dat is tweeduizend jaar geleden. De mensen die hier zitten hebben daar niet aan meegedaan. Zij zijn hier voor mijn kind. Hier hoor ik thuis. Blij liep ze het middenpad door en ging op de treden van het altaar staan. Op hetzelfde ogenblik begon het orgel te spelen en iedereen zong een lied voor het kind. Met stralende ogen liet ze het kind zien.

- Kijk, riep ze. Hier is hij. Net zo klein als toen. Hij is teruggekomen. De ogen van het kind straalden als sterren, maar niemand leek het kind te herkennen. Terwijl de mensen nog zongen, werd Maria beetgepakt.

- Wilt u ogenblikkelijk dit gebouw verlaten. U verstoort onze kerstdienst. Een ogenblik later stond ze buiten. Nu

wist ze het helemaal niet meer.

- Vergeef ons, hoorde ze achter zich. Maria zag twee oude mensen de kerk uitkomen. We konden niet zo snel bij je komen. Ga met ons mee naar huis. Je krijgt alles wat je nodig hebt. Het is Kerstmis en zei Jezus niet: Wie zo'n kind ontvangt in mijn naam, ontvangt mij?

Maria begreep dat tweeduizend jaar maar heel kort waren. Gods liefde had meer tijd nodig om te landen in de harten van veel meer mensen. Pas dan zou zijn liefde het kunnen winnen van onverschilligheid en liefdeloosheid.

Daniël

(Bron onbekend)

Het is nacht. Kleine Daniël zit bij de herders in het veld in Betlehem.

Ze zijn arme mannen, die zorgen voor de schapen van rijke mensen.

Ze letten erop dat de rovers geen schapen stelen.

En dat wolven of andere roofdieren die een schaap wil aanvallen, weggejaagd worden.

Dag en nacht en in weer en wind, blijven ze bij de kudde.

Voor Daniël is het de eerste keer dat hij 's nacht mee helpt. Het is het al flink koud.

Daarom kruipt hij dichterbij het vuurtje dat de herders aangestoken hebben.

'Er waren vandaag heel veel mensen in Betlehem', vertelt hij,

'alle herbergen zijn vol. Een man en een vrouw, die een kindje verwachtten,

zochten naar een plaats om te overnachten.

Omdat ze maar niets konden vinden, heb ik ze de plaats getoond

waar we met onze dieren schuilen als het niet zo'n best weer is.

De man, die Jozef heette, vertelde dat ze naar Betlehem moesten komen

omdat alle mensen in Palestina moesten geteld worden.

Ze moesten hun naam laten opschrijven in een register in de stad waar ze vandaan waren.

En omdat hij familie was van David moest hij naar Betlehem.

Zeg, maar waarom moeten de mensen nu eigenlijk geteld worden?'

'De keizer van Rome wil weten hoeveel mensen belastingen kunnen betalen',

zegt een van de herders. 'Misschien willen ze ook wel weten

hoeveel jongens zoals jij soldaat kunnen worden in zijn leger.'

'Hoelang blijft die keizer nog de baas in ons land?' vraagt Daniël.

Jacob, de oudste herder van de groep zegt:

'Onze profeten hebben lang geleden gezegd dat er eens een koning van vrede zal komen.

Die koning zal goed zijn voor arme mensen.'

Daniël krijgt vaak. Hij kijkt op naar de vele sterren in de hemel.

Hij voelt zich kleiner dan hij al is.

Ineens is er een schitterend licht in de hemel!

Daniël en de andere herders kijken bevreesd op.

Dan hoort hij een stem die zegt: 'Wees niet bang! Ik heb goed nieuws voor jullie.

Er is een kindje geboren in Betlehem. Hij zal jullie Redder zijn.

Jullie kunnen hem vinden in een schuilplaats voor de dieren schuilen.

Het ligt in een kribbe in doeken gewikkeld.'

Het is een engel van God die dit aan de herders vertelt.

Dan komt er nog meer licht. De kleine Daniël hoort een lied.

Engelen zingen: 'Eer zij God en vrede op aarde voor alle mensen!'

Daarna wordt het weer stil en donker. Aan de donkere hemel ziet Daniël nu alleen nog sterren.

Dan hoort hij dat de andere herders allemaal dezelfde boodschap gehoord hebben.

'Laten we naar Betlehem gaan om het kind te zoeken', zeggen ze.

'Ik denk dat ik weet waar we het kindje kunnen vinden!' zegt Daniël.
Een paar herders moeten bij de schapen blijven, maar de kleine Daniël mag meegaan.
Hij wijst de anderen de weg naar de schuilplaats die hij in de namiddag heeft getoond
aan de man en de vrouw die in Betlehem nergens plaats vonden om te overnachten.
Daar vinden de herders het kind. Het ligt in een kribbe.
Daniel kijkt samen met de herders vertederd bij het kind.
Ze vertellen aan Maria en Jozef wat de engel heeft gezegd.
Dan moeten de herders weer terug naar hun schapen.
Als ze later naar de stad gaan, vertellen ze aan iedereen die ze tegenkomen wat er is gebeurd:
Jezus is geboren,
Maria denkt nog lang na over wat de engel aan de herders gezegd heeft.

Het geschenk van de herdersjongen

(Naar een verhaal uit Noorwegen)

In de nacht dat Jezus geboren werd, liep een arme herdersjongen over de heuvels bij Betlehem om één van zijn schapen te zoeken.

Zo kwam het dat hij niet bij de andere herders was, waarover de bijbel vertelt.

Hij zocht zijn schaap achter iedere struik, tot hij ten slotte boven op de berg stond.

Van daar kon hij goed over de velden zien. Terwijl hij daar stond, werd de nacht zo licht als de dag.

Ongelooflijk veel engelen verschenen en zongen ter ere van God.

Een engel ging naar de jongen toe.

- Maak je geen zorgen meer om het schaap, zei de engel, op dit uur is de goede Herder geboren.

Ga snel naar Bethlehem, waar de Verlosser van de wereld in de kribbe ligt.

- De Verlosser van de wereld..., zei de jongen, die kan ik toch niet bezoeken zonder een geschenk!

- Hier, zei de engel, neem deze fluit en speel er een lied mee voor het kind.

Daarna verdween de engel.

Die fluit had zeven tonen. Wanneer de jongen haar aan zijn lippen zette, speelde ze als vanzelf.

Dankbaar en blij liep hij de berg af. Maar toen hij over een beekje wilde springen, struikelde hij.

De fluit viel uit zijn hand. Toen hij die terug gevonden had, was er één toon verloren gegaan. Nog zes tonen kon de fluit spelen.

De jongen liep zo snel mogelijk door. Ineens zag hij vlak voor zich een grote wolf.

- Maak dat je wegkomt, riep de herdersjongen. En hij gooide de fluit naar de wolf.

Toen hij de fluit weer vond, kon die nog maar vijf tonen laten horen.

De herdersjongen was terug bij de kudde. Alle schapen lagen daar rustig, behalve één schaap dat blatend rondliep.

De jongen rende er achter aan. Omdat het schaap hem ontweek gooide hij de fluit. Nadien had die weer een toon verloren.

Waar waren de andere herders toch? Ze waren vast plezier aan het maken terwijl hij als jongste weer de wacht moest houden.

Boos schopte hij tegen een kruik met water. De fluit viel uit zijn hand. Toen hij haar weer opraapte had zij nog maar drie tonen meer.

Daarop ging hij verder naar Bethlehem.

In de stadspoort werd hij plotseling omringd door een groep straatjongens die hem zijn fluit wilden afnemen.

Er vielen klappen over en weer. De fluit had hij kunnen behouden, maar weer was er een toon verloren gegaan.

Eindelijk stond hij voor de stal. Hij wilde langs de huisdeur lopen, toen een hond op hem af schoot. Hij verweerde zich met de fluit...

Zo stond hij bij de staldeur. Hij durfde niet naar binnen te gaan, want hij schaamde zich dat er zo weinig van zijn geschenk overgebleven was.

Maar de moeder van de verlosser wenkte hem binnen. Heel stil kwam hij uit zijn hoekje en speelde op de fluit de laatst overgebleven toon.

Wat klonk die prachtig. Iedereen in de stal luisterde, het Kind, Maria en Jozef, de os en de ezel.

Het Kerstkind strekte zijn hand uit en raakte de fluit aan.

En zie: de fluit was weer heel. Haar zeven tonen klonken weer zo mooi en heerlijk dat de herdersjongen er de mooiste liederen mee kon spelen.

Vreemdelingen buiten!

C. Leterme in Samuel Plus, november 2002, nr 3

Materiaal

. zwart tekenpapier

. kleurkrijt, pastels, wasco's ...

. verhaal

Vreemdelingen buiten

C. LETERME, Een parel voor elke dag, Averbode 2007, p. 359

Op een keer, het was enkele dagen voor Kerstmis,
schilderden drie mannen op een muur:

'Vreemdelingen buiten!'

Wat later kon je in de kleine stad horen:

'Kom. Nu is het genoeg.

Wij doen wat op de muur staat. Wij zijn weg!'

Eerst kwamen de pakjes cacao naar buiten,

dan de chocolade en de pralines in hun kerstverpakking.

Zij wilden naar Ghana en West-Afrika.

De koffie volgde.

De ananas en de bananen kropen uit hun kisten.

Ook de druiven uit Zuid-Afrika.

De peperkoek en de koekjes twijfelden.

Want zij zijn gemaakt van meel uit België,

maar kregen hun pittige smaak van kaneel uit India.

Japanse computerspelletjes trokken in lange rijen naar het Oosten.

In de lucht zag men kalkoenen terug naar Engeland vliegen,

en tapijten die naar Teheran wilden.
De stookolie en de benzine vormden beken
en vloeiden naar Saudi-Arabië en Koeweit.
Auto's vielen uit elkaar:
wat uit aluminium gemaakt was, trok naar Rusland,
het koper trok naar Zimbabwe, het ijzer naar Brazilië,
de rubberen onderdelen naar Congo.

Na drie dagen herinnerde er niets meer nog aan vreemdelingen.
Omdat het bijna Kerstmis was, zongen de mensen
Stille Nacht, maar dan heel stil
omdat het eigenlijk een Oostenrijks liedje is.
Maar één stel was gebleven:
Maria, Jozef en hun zoontje, Jezus.
'Wij blijven,' zei Maria, 'want als wij ook nog weggaan,
wie zal er dan nog de weg naar de menselijkheid kunnen wijzen?'

Verloop

Lees het verhaal voor tot de voorlaatste zin. Eindig met Maria die zegt: 'Wij blijven'
Leg het volgende voor aan de kinderen: Maria, Jozef en Jezus zijn uit een ander land (eventueel op de kaart
situeren). Ze zouden net als de pralines, de kalkoenen... naar hun land terug kunnen gaan. Toch doen ze het
niet.
Waarom zeggen Maria, Jozef en Jezus: 'We blijven!'

Laat de kinderen hier vrij hun mening geven. Stimuleer ze om hun antwoorden goed te motiveren en te
argumenteren (vgl. Filosoferen met kinderen)
Nadien laat je ze een soort fries maken: op een strook zwart papier teken je (bv. met kleurkrijt, wasco...) in het
midden een stal met Jozef, Jezus en Maria (teken de personages best niet te dicht bijeen - fixeer eventueel de
tekening met haarlak).
Bezorg de kinderen elk een blanco tekstballon. Laat ze na het gesprek hierop schrijven wat naar hun aanvoelen
de belangrijkste reden was voor Jozef of Maria of Jezus (naar keuze) om hier te blijven. Kleef dan de
verschillende tekstballonnen in de buurt van de persoon die die uitspraak doet.

Vertel het verhaal in grote lijnen opnieuw, maar vul het aan met een gesprek tussen Maria, Jozef en Jezus,
waarin je de verschillende argumenten verwerkt die de kinderen van jouw klas hebben aangehaald. (Bij deze
werkwijze is het niet nodig de laatste zin uit het verhaal te vermelden: de antwoorden van de kinderen zullen rijk
genoeg zijn.)

Een aparte engel

Bwito zit in de vierde klas bij juf Ingrid.
Hij ziet er anders uit dan de andere kinderen, want hij komt uit Afrika.
Toen Bwito geboren werd, was er in zijn land een verschrikkelijke oorlog. Zijn vader en moeder werden door de
soldaten gedood. Iemand heeft hem toen naar een weeshuis gebracht. Op een dag is hij met andere
weeskinderen naar Vlaanderen gevlogen. Daar heeft hij zijn nieuwe papa en mama leren kennen.

Nu wilde juf Ingrid met de klas een kerstspel spelen en Bwito wilde de engel zijn die aan de herders vertelt dat
'Jezus geboren is. De hele klas lachte toen Bwito zich daarvoor opgaf en Marian, die zelf engel wilde spelen zei:

'Doe niet zo gek! Een jongen kan helemaal geen engel zijn!' 'Dat kan wel' riep Bwito, 'Ik heb nog nooit een verhaal gehoord waar verteld wordt dat engelen vrouwen of mannen zijn. Dan is het ook niet belangrijk en kan het wel.'

'Maar ze zien er niet zwart uit' riep Marian. 'Ze hebben hele blonde haren en ze hebben lieve stemmen.' Dat van die stem zei ze, omdat Bwito een rauwe stem heeft.

Maar de volgende dag melde Bwito zich weer en zei: 'Mijn vader zegt dat in de bijbel nergens staat hoe engelen eruit zien en wat voor stem ze hebben.'

'Dat is zo', zei juf Ingrid. 'Jouw vader heeft gelijk.'

Om te zaak te beëindigen, besloot ze om er om te loten. Ze vouwde twee briefjes. Eén met engel erop en één met niets erop en ze liet Marian en Bwito beide één open maken.

Bwito won en Marian mocht met het engelenkoor zingen, omdat ze zo'n mooie stem had. Ze was erg teleurgesteld.

De kinderen begonnen ijverig te repeteren.

Maar op een dag kwam Bwito op de repetitie met de linker arm in het gips.

Stel je voor: Bwito had geprobeerd om vanaf het garagedak te leren vliegen. Hij dacht dat het nog mooier zou worden, als hij als engel een beetje kon vliegen. Jammer genoeg was zijn landing mislukt en had hij zijn arm gebroken. Marian kwam meteen aangestormd: 'Nu kan Bwito geen engel meer zijn, hè?' Maar Bwito schoof haar aan de kant en zei tegen juf Ingrid: 'Mijn mama zegt, het is niet belangrijk of een engel zijn armen kan uitstrekken. Het komt op de boodschap aan. En die kan ik best zeggen!'

En Bwito deed zijn mond wijd open en bewoog zijn kaken heen en weer om te laten zien dat zijn mond goed in orde was.

Juf Ingrid zuchtte: 'Goed dan, maar pas goed op dat je voor de uitvoering geen tanden verliest.' Dat beloofde Bwito.

Dat jaar had de engel in het kerstspel zwart kroeshaar, en zijn linkerarm in het gips.

Bwito verhief zijn stem en zei: 'Vrees niet. Zie, ik verkondig U grot blijdschap, die heel het volk ten deel zal vallen; want U is heden de Redder geboren, namelijk Christus, de Heer, in de stad van David.'

Toen de mensen zijn stem hoorden wisten ze dat niemand beter dan Bwito engel had kunnen zijn.

(Naar een Duits verhaal)

Dit verhaal toont op een speelse manier wat een engel is: iemand die in naam van God een boodschap brengt.

Wat een engel te zeggen heeft, is belangrijker dan hoe hij eruitziet. Misschien kun je samen met de kinderen opzoeken welke verhalen ze uit de bijbel kennen waarbij een engel optreedt. Laat ze eens extra letten op wat de engel zegt.